Studie Oost-Westverkeer in Borger-Odoorn

In 2019 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) door de gemeenteraad van Borger-Odoorn vastgesteld. Dit plan omvat de beleidslijn voor de wegen- en fietsstructuur, verkeersveiligheid en overige verkeer gerelateerde onderwerpen met als oogmerk een leefbare, bereikbare en verkeersveilige gemeente.

Borger-Odoorn is een Cittaslow-gemeente die streeft naar een prettige leefomgeving. De kwaliteit van de leefomgeving en de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve voorzieningen zijn centraal komen te staan. Daartoe is een nieuw GVVP opgesteld.

Het GVVP beschrijft hoe de gemeente Borger-Odoorn met haar verkeer- en vervoersbeleid inspeelt op ontwikkelingen die zich (gaan) voltrekken. Dit GVVP is daarom een beleidsplan op hoofdlijnen; het geeft kaders en oplossingsrichtingen. Zo geeft het richting aan het verkeer- en vervoersbeleid, maar biedt het ook voldoende ruimte om te kunnen inspelen op (nu nog niet bekende) ontwikkelingen en veranderingen.

Het GVVP is een beleidsdocument en een meerjarenuitvoeringsprogramma. Het beschrijft het verkeersbeleid dat moet leiden tot een goede wegenstructuur.

De gemeente Borger-Odoorn grenst aan de gemeenten Emmen, Stadskanaal, Aa en Hunze, Coevorden en Westerwolde. Sterke functionele relaties bestaan vooral met de gemeenten Emmen, Stadskanaal en Assen. In deze gemeenten bevinden zich de grootschalige voorzieningen die complementair zijn aan het voorzieningenniveau van de hoofdkern Borger-Odoorn. Denk aan schouwburg, bioscoop, onderwijs, grootschalige winkels en zorg. De bereikbaarheid van deze gemeenten is daarom een belangrijk aspect.

In 2019, en daarna, is door een groot aantal bewoners gereageerd op het GVVP dat voor de komende 10 jaar geldt. Een aantal opmerkingen komt structureel terug in de reacties. Twee daarvan zijn:

☐ **Snelheid**
Veel bewoners geven aan dat er te hard gereden wordt en dat dit leidt tot (gevoelsmatig) verkeersonveilige situaties. Op veel locaties zijn daarom snelheid remmende maatregelen voorgesteld. Bij het inrichten van het wegennet hoort immers ook het 'afdwingen' van de juiste snelheid.

☐ **Externe verkeersstromen**
Met name op de oost-westverbindingen is geklaagd over de hoeveelheid doorgaand verkeer door de dorpen.

Over dat laatste aspect is advies gevraagd aan een werkgroep van vertegenwoordigers uit een aantal zuidelijke dorpen in Borger-Odoorn. Het betreft vertegenwoordigers uit de dorpen Exloo, Klijndijk, Odoorn, Valthe en Valthermond. Hierover verderop meer.

Belangrijk!!!!
Belangrijk aandachtspunt binnen de verkeersstructuur is het scheiden van interne en externe verkeersstromen.

Hiervoor gelden de volgende definities:
☐ **Interne verkeersstromen** hebben betrekking op verkeer binnen de gemeente. Dus verplaatsingen van bewoners binnen de gemeente en verplaatsingen naar bestemmingen buiten de gemeente.

☐ **Externe verkeersstromen** (= doorgaand verkeer) zijn niet-gemeente gebonden maar maken wel gebruik van het verkeersnetwerk van Borger-Odoorn. Dit is verkeer zonder herkomst, bestemming of binding met de gemeente.
Scheiding van dit verkeer, waarbij de verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de dorpen of de gemeente via de N-wegen worden afgewikkeld, draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Anders geformuleerd:
- Dorpen worden zoveel mogelijk ontlast van **externe verkeersstromen**. Dit verkeer wordt afgewikkeld via het provinciale wegennet (N34, N374, N379 in Borger-Odoorn en de N378, N381 en N391 in de directe omgeving).
- De **interne verkeersstromen** worden afgewikkeld via het gemeentelijk hoofdwegennet naar het provinciale N-wegennet.
- Elk dorp met een bebouwde kom wordt aangesloten op het gemeentelijke hoofdwegennet.

De impact van het extern oost-westverkeer op leefbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving wordt door de inwoners van veel dorpen als een belangrijk punt gezien. Om die reden heeft de gemeente aan RoyalHaskoning DHV gevraagd onderzoek doen naar de verkeerskundige meerwaarde van een nieuwe oost-westverbinding in het gebied tussen de N34 en de N366 (tussen Musselkanaal en Stadskanaal). Dit onderzoek is uitgewerkt in modellen (zie bijlagen) en geeft inzicht in het effect daarvan.

De gemeente heeft de zuidelijke dorpen op 10 juni 2021 geïnformeerd over de uitkomsten hiervan met als conclusie dat het aanleggen van nieuwe oost-west verbindingen in alle gevallen in de dorpen een toename van, vooral doorgaand, verkeer tot gevolg heeft.

Op basis van de heldere conclusies van de onderzoeker en de eigen analyse, komen de vertegenwoordigers uit de zuidelijke dorpen binnen Borger-Odoorn tot het volgende advies aan de gemeente:

- Leg geen nieuwe Oost-West verbinding aan. Alle modellen wijzen immers op ongewenste toename van de verkeersdrukte in de dorpen.
- Werk in plaats daarvan het GVVP verder uit en pas op korte termijn in ieder geval de maximum snelheden binnen de gemeente aan: in de bebouwde kom van een dorp of gehucht maximaal 30km, op de verbindingen tussen de dorpen maximaal 60km en uitsluitend op de verbindingen buiten de bebouwde kom naar een N-weg maximaal 80km.
- Het GGVP heeft nu al een goede uitwerking op de verkeersstromen in het noordelijk deel van Borger-Odoorn. In het zuidelijk deel is dat helaas nog niet het geval, zoals met name op de verbinding Valthe–Nieuw-Weerdinge/Emmen. Daarom wordt geadviseerd om te onderzoeken hoe de uitwerking van het GVVP voor dit deel van de gemeente versterkt kan worden.
- De Drentse Mondenweg (N379) heeft nu nagenoeg geen aantrekkingskracht voor het verkeer dat via de zuidelijke N-ring richting Emmen, de N34 of de A37 rijdt. In dat licht wordt geadviseerd om deze weg zo in te richten dat er een ‘drempelloze’ aansluiting komt op de N391, de ringweg van Emmen. Daarmee wordt deze weg uitnodigend en aantrekkelijk voor externe verkeersstromen.
- Neem Emmen mee in deze studie. De voorgestelde aanpassing van de N379 betreft immers het grondgebied van Emmen. Er is o.i. winst te behalen voor beide gemeenten en de verkeersdruk in Weerdinge wordt door aanpassing van de N379 aanzienlijk verminderd.
- Inventariseer tot slot de knelpunten per dorp of gehucht en los die op.

Bijlage 1 stroomschema GVVP

Verkeerseffecten wegencategorisering GVVP 2019

Gevolgen

- Toename gebruik N-wegen
- Toename verkeer via Exloo en Borger
- Intensiteit op wegen in buitengebied en in de dorpen neemt af
- Toename N379 (Mondenweg) Noord (goede aansluiting N374 en N378)

Vraagpunten

- Mondenweg (N379) zuid geen effect
- Geen effect verkeersstroom Valthe – Emmen via de Weerdingestraat
- Idem geen effect op verkeersstromen Weerdinge

Bijlage 2: de door RoyalHaskoning HDV uitgewerkte modellen die er alle toe leiden dat de verkeersdruk in de dorpen toeneemt.

